1 STROINO UCENIE

1.1 Problemski prostor, ocenjevanje znanja

1.2 Evalviranje hipotez

Pomembni kriteriji:

- · konsistentnost hipotez z primeri (ucnimi)
- · splosnost (tocnost za nevidene primere)
- · razumljivost hipotez

TP=true positive, TN-true negative, FP-false positive (napaka 1. tipa), FN-false negative (napaka 2. tipa)

Klasifikacijska tocnost = $\frac{TP+TN}{TP+TN+FP+FN} = \frac{TP+TN}{N}$ Obcutljivost/senzitivnost = $TPR = \frac{TP}{TP+FN}$

1.3 Gradnja odlocitvenih dreves

Za koliko se entropija zmanjsa po delitvi z Atributom A:

Informacijski prispevek: $Gain(A) = I - I_{res}(A)$, I=H(C)

 $I_{\text{res}} = -\sum_{v_i \in A} p_{v_i} \sum_{c} p(c|v_i) \log_2 p(c|v_i)$

Razmerje inofrmacijskega prispevka atributa A:

 $IGR(A) = \frac{Gain(A)}{H(A)}$

1.3.1 TDIDT (Top down induction decision tree) algoritem

Pozresen algoritem, ki lokalno izbira najbolsi atribut.

- kratkoviden algoritem

1.3.2 BINARIZACIJA ATRIBUTOV

Aleternativa za resevanje problematike z vecvrednostnimi atributi: Strategije (za primer $B = \{Y, G, R, B\}$):

- [{Y},{R,G,B}] (one-vs-all)
- $[\{Y,R\},\{G,B\}]$
- · vpeljava bianrnih atributov za vsako barvo

Primer $B = \{Y, G, R\}$, konstruiramo 3 nove binarne atribute:

barva	Y	G	R	
Y	1	0	0	Prednost: manjse vejanje drevesa.
$G \rightarrow$	0	1	0	riedilost. manijse vejanje drevesa.
R	0	0	1	

1.4 Ucenje iz sumnih podatkov (rezanje)

tocnost t...verjetnost pravilnosti klasifikacije

napaka e ... 1 - t

relativna frekvenca $p = \frac{n}{N}$

m-ocena $p = \frac{n + p_a * m}{N + m}$

m... koliko zaupam apriorni verjetnosti

p_a apriorna verjetnost (domenski ekspert lahko pove)

Laplacova ocena verjetnosti $p = \frac{n+1}{N+k}$

k...stevilo vseh moznih razredov

1.4.1 MEP (MINIMAL ERROR PRUNNING)

e...staticna napaka,E...vzvratna napaka, $e \le E \rightarrow$ rezemo poddrevo

$$e_L(d) = 1 - t = 1 - \frac{13+1}{20+2} = 0.363$$

 $E_L(d) = 12/20 \cdot e_L(d_l) + 8/20 \cdot e_L(d_d) = \frac{12}{20} \cdot (1 - \frac{7+1}{12+2}) + \frac{8}{20} (1 - \frac{13+1}{20+2})$

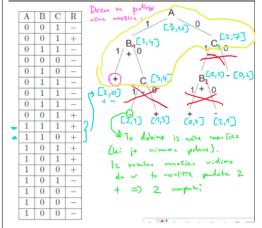
1.4.2 REP (REDUCED ERROR PRUNNING)

Dela dobro ce imamo veliko rezalno mnozico.

Obicajno uporabljamo relativno frekvenco za ocenjevanje verjet-

 $G(v) = \#napak_T - \#napak_T$

 $G(v) \ge 0 \Rightarrow$ rezemo podrevo

e(C) = 3

 $e_T = 2 + 3 = 5$

 $G(C) = 5 - 3 = 2 \ge 0 \rightarrow \text{rezemo}$

1.5 Ocenjevanje uspesnosti modelov

tocnost t ... verjetnost pravilnosti klasifikacije

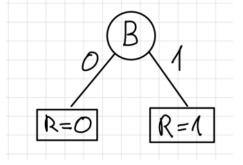
Laplacova ocena verjetnosti $p = \frac{n+1}{N+k}$

k...stevilo vseh moznih razredov

 $t_{L1} = \frac{2+1}{3+3} = 0.5, t_{L2} = \frac{4+1}{7+3} = 0.5, t_{L3} = \frac{2+1}{2+3} = 0.6$

tocnost drevesa: $t_D = 3/12 \cdot 0.5 + 7/12 \cdot 0.5 + 2/12 \cdot 0.6 = 0.5167$

e = 1 - (P(B = 0)P(R = 0|B = 0) + P(B = 1)P(R = 1|B = 1))

1.6 OBRAVNANVA MANKAJOCIH ATRIBUTOV, NAVINI BAYESOV KLASI-FIKATOR

1.6.1 NAIVNI BAYES

Ce poznamo razred, kam klasificiramo ce nepoznamo atributov:

Klasifikator:
$$\operatorname{argmax}_{c \in C} P(c) \prod_{i=1}^{n} P(x_i | c)$$

c...razred, $x_i...$ atributi

Verjetnost::

$$P(C=c|x_1,\dots,x_n) = \frac{P(C=c)P(X_1=x_i|C=c)P(X_2=x_j|C=c)\dots}{P(X_1=x_i)P(X_2=x_j)\dots}$$

Primer moski: visina ≥ 175 , teza ≥ 65 , spol = M

$X \setminus Y$	Razred A	Razred B		
p_a	$P(A) = \frac{2}{3}$	$P(B) = \frac{1}{3}$		
spol	P(M A)	P(M B)		
visina	$P(V \ge 175 A)$	$P(V \ge 175 B)$		
teza	$P(T \ge 65 A)$	$P(T \ge 65 B)$		
$P(y) \prod_{i=1}^{n} P(x_i y)$				

1.6.2 Nomogragmi

Ciljni razred $C = c_T$

$$X_{X_i=x_j} = \ln\left(\frac{P(X_i = x_j | C = c_T)}{P(X_i = x_j | C = \overline{c_T})}\right)$$

1.7 K-NAJBLIZJIH SOSEDOV

			, , , , , , , , , , , , , , , , , , ,	10 6 a) 1 ²	Н
	x	Y	Razred	×0 (2,3) ()	
6 •	0	6	+	3.6 13	
2	2	6	+	3 9	
	0	5	+	2.83 8	
T(2,3)	1	5	+	2.24 5	
	2	5	+	2 4	
1	1	2		1.414 2 -	
, j	3	2		1.414 2	
^ 2 > 4	1	1	-	2.236 5	
· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	3	1	-	2.236 5	
					П

2 Vrste ucenia

2.1 NADZOROVANO UCENJE (SUPERVISED LEARNING)

Ucni primeri so podani/oznaceni kot vrednosti vhodov in izhodov.

 $(\vec{x}_1, \vec{y}_1), (\vec{x}_2, \vec{y}_2), \dots, (\vec{x}_N, \vec{y}_N)$

 $\vec{x_i}$... atributi, $\vec{y_i}$... ciljna spremenljivka

Locimo dve vrsti problemov:

- 1. Klasifikacijski problemi y_i diskretna
- 2. Regresijski problemi y_i zvezna

2.1.1 Lokalno utezena regresija

$$h(\vec{x}_i) = \frac{\sum_{i=1}^k w_i \cdot f(\vec{x}_i)}{\sum_{i=1}^k w_i}, w_i(d)...utez$$

A	В	С	dolžina	d(xixi)	Wi	W: + (-xi)		
0	0	0	9	4	115	915			
0	0	0	10	4	115	2	$h(x_1) = \frac{\sum_{i=1}^{k} w_i \cdot f(x_i)}{\sum_{i=1}^{k} w_i}$ $= \frac{\frac{2\pi}{2k}}{\frac{2\pi}{15}} = 41.359$		
0	1	1	9	2_	413	3	h(\ \\ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \		
0	2	0	12	2	113	4	M(Xq)=		
0	2	1	12	1	112	6	1 4454		
1	0	0	12	3	1/4	3	= 20		
1	0	0	15	3	114	15/4	2 = 11.359		
1	1	1	11	1	112	MIZ	15		
1	1	1	15	1	112	1512			
1	1	1	9	1	112	912			
1	2	0	9	1	112	512			
1	2	1	12	0	1	12			
					76	1111	•		
Z lokalno uteženo regresijo želimo napovedati dolžino postrvi z atributi $x_j=\{A=1,B=2,C=1\}$. Pri izračunu uporabi:									
	ttansko razda		rjenje razo	falj,					
 jedrno 	funkcijo w_i =	$=\frac{1}{1+d_{ij}}$.							

2.1.2 REGRESIJSKA DREVESA

Linearna regresija je poseben primer regresijskega drevesa.

V listih regresijskega drevesa vcasih napovemo kar povprecno vrednost.

2.2 Nenadzorovano ucenie (unsupervised learning)

Ucni primeri niso oznaceni (nimajo ciljne spremenljivke), ucimo se vzorcev v podatkih, (npr. grucenje)

2.2.1 HIERARHICNO GRUCENIE

Poveze po podobnosti med primeri, primer zacne kot samostojna gruca, na koncu vsi primeri pripadajo eni gruci

Dendrogram: drevo, ki predstavlja grucenje.

Single-linkage: povezava med grucami je najkrajse razdalje med primeroma iz razlicnih gruc.

Complete-linkage: povezava med grucami je najdaljsa razdalja med primeroma iz razlicnih gruc.

Average-linkage: povezava med grucami je povprecna razdalja med primeroma iz razlicnih gruc.

2.2.2 K-MEANS

- 1. V prostor dodamo k centroidov, ki predstavljajo gruce.
- 2. Izracunamo ketri centroid je najblizji vsakemu primeru.
- 3. Izracunamo nove centre gruc = $\frac{1}{|G|} \sum_{i=0}^{\infty} x_i$
- 4. Ponovimo korake 2 in 3 dokler se centri ne premaknejo.

2.3 Spodbujevalno ucenje - reinforcement learning

Inteligentni agent se uci iz zaporedja nagrad in kazni

2.4 Ocenievanie ucenia

2.4.1 Precno preverianie

Poseben primer veckratnega ucenja in testiranja

k-kratno precno preverjanje

- celo ucno mnozico razbij na k disjunktnih podmnozic
- za vsako od k podmnozic:
- uporabi mnozico kot testno mnozico
- uporabi preostalih k-1 mnozic kot ucno mnozico
- povpreci dobljenih k ocen tocnosti v koncno oceno

Pri precnem preverjanju uporabimo vse podatke za testiranje in vse za ucenje

Metoda leave one out je poseben primer precnega preverjanja Imamo dve hipotezi A in B. Izkase se, da A bolje napoveduje na ucnih podatkih B pa na testnih. Potem je B verjetno boljsa hipoteza

3 Preiskovanje

NEINFORMIRANI PREISKOVALNI ALGORITMI

3.1.1 ISKANJE V SIRINO

3.1.2 ISKANJE V GLOBINO

Izboljsave:

- · Iskanje s sestopanjem
- · depth-limited-search (vnapej definiramo globino l (dolocimo preko domenskega znanja))

3.1.3 ITERATIVNO POGLABLJANJE

problem gobinsko omejenega iskanja -> nastavitev meje l Mejo l postopoma povecujemo za 1, dokler ne najdemo resitve.

• popolnost: Da

• optimalnost: Da

casovna zahtevnost O(b^d)

prostorska zahtevnost O(bd)

Boljse od iskanja v globino/sirino 3.1.4 DVOSMERNO ISKANJE

Ideja: pognati vzporedni iskanji od zacetka do cilja in od cilja do

Motivacija:

Implemenatcija dvosmernega iskanja

· ciljno vozlisce mora biti znano

 originalni problemski prostor preslikamo v dvosmerni prosto stanj E1, E2 dosegljiv iz E in S1,S2,S3 dosegljiv iz S (S,E) -> (S1, E1), (S1, E2), (S2, E1), (S2, E2)... Vozlisce (Si, Ei) je v dvosmernem prostur ciljo vozlisce ce velja E=S (soda dolzina na isto mesto pridemo iz obeh strani) ali S->E (liha pot sosednja)

3.1.5 CENOVNO - OPTIMALNO ISKANIE

- · posplositev iskanja v sirino (iskanje v sirino je optimalno, ce so cene vseh povezav enake 1)
- · dijkstra basically (sam do zadnga noda)
- https://stackoverflow.com/a/14587449

3.2 Informirani preiskovalni algoritmi

3.2.1 HEVRISTICNO PREISKOVANJE

ideja: preiskovanje usmerjamo z dodatnim znanjem (ocenitven funcija za obetavnost vozlisca)

hevristika je ocenitvena funkcija za obetavnost vozlisca

- optimisticna/dopustna: $h(n) \le h^*(n)$ (h^* je optimalna ocena)
- optimalna: $h(n) = h^*(n)$
- pesimisticna: $h(n) \ge h^*(n)$

3.2.2 POZRESNO PREISKOVANJE/ GREEDY BEST-FIRST SEARCH

h(n) hevristicna ocena

vrednotenje vozlisca f(n) = h(n) hevristicna ocena ... npr manhattan distance (zracna razdalja)

- · popolnost (ali najde vedno resitev): Ne
- optimalnost: Ne
- casovna zahtevnost $O(b^m)$, kjer je m najvecja globina drevesa

3.2.3 A*

A* is informed version of dijkstra (uses heuristics and pg) Vozlisca vrednotimo: f(n) = g(n) + h(n)

g(n) cena poti do n (znano),

h(n) cena od n do najblizjega cilja (ocena)

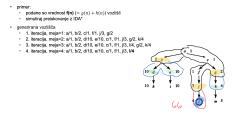
prioritetna vrsta (max glede na f(n)) Basically dijkstra + h(n) (A*

is basically an informed variation of Dijkstra.)

- popolnost: Da (ce ustreza pogoju dopustnosti)
- optimalnost: Da (ce ustreza pogoju dopustnosti)
- casovna zahtevnost $O(b^m)$, kjer je m najvecja globina drevesa

3.2.4 IDA* (Iterative deepening A*)

DFS with heuristics and iterative bound (value)

Ucinkovitost

- neucinkovit ce vozlisca raznolika f(n)
- prednost: ne hrani vec vseh vozlisc kot A*
- optimalen: ce razvija v prioritetnem vrsntem redu, h(n) mora biti monotona|konsistentna (h(n) skos pada) (posledicno tudi dopustna)

$$h(n) \le c(n, n') + h(n')$$

(h naslednjega vozlisca manjsi ker je blizji cilja) • monotona \rightarrow dopustna (proti primer h(n) = 0)

3.2.5 Kakovost hevristicnih funkcij

7	2	4
5		6
8	3	1

Primer igra 8 ploscic

- -h₁: stevilo ploscic ki niso na pravem mestu (8)
- vsota manhattanskih razdalj ploscic do pravega mesta(3+1+2+2+2+3+3+2=18)

Kakovost h ocenimo z:

- stevilom generirarnih vozlisc
- z efektivnim faktorjem vejanja (koliko vozlisc N je algoritem generiral da je na globini d nasel resitev)

	števi	število generiranih vozlišč			efektivni faktor vejanja			
Globina	IDS	A*(h₁)	A*(h ₂)	IDS	A*(h ₁)	A*(h ₂)		
2	10	6	3	2,45	1,79	1,79		
4	112	13	12	2,87	1,48	1,45		
6	680	20	18	2,73	1,34	1,30		
8	6384	39	25	2,80	1,33	1,24		
10	47127	93	39	2,79	1,38	1,22		
12	3644035	227	73	2,78	1,42	1,24		
14	?	539	113	?	1,44	1,23		
16	?	1301	211	?	1,45	1,25		
18	?	3056	363	?	1,46	1,26		
20	?	7276	676	?	1,47	1,27		
22	?	18094	1219	?	1,48	1,28		
24	?	39135	1641	?	1,48	1,26		

Vidimo $h_2(n) \ge h_1(n) \forall n$ pravimo h_2 **dominira** h_1

3.3 Lokalno preiskovalni algoritmi

3.3.1 PLEZANJE NA HRIB

Ne pomnemo poti do cilja, ampak samo trenutno stanje Koristni v primerih:

- ce nas zanima samo kakovost resitve (in ne pot do cilja)
- resevanje optimizacijskih problemov (kjer je podana kriterijska funkcija za oceno kakovosti resitve)

Prednosti:

majhna poraba prostora

Primer 4 kraljice na sahovnici - kriterijska funkcija: maksimiziramo - (minus) stevilo kraljic, ki se medsebojno napadajo

Tezave:

- lokalni maksimumi
- "rame, plaote" (kriterijska funkcija konstantna vrednost)
- · grebeni (za plezanje navzgor je potreben sestop po pobocju

Resevanje iz lokalnih maksimumov:

- · koraki vstran: ce ima naslednje stanje isto vrednost kriterijske funkcie, dovolimo premik v to stanje
- stohasticno plezanje na hrib: iz mnozice boljsih stanj, verjetnos tno izberemo naslednje stanje (pri cemer upostevamo da imajo boljsa stanja vecjo verjetnost izbora)
- nakljucni ponovni zagon: veckrat pozeni plezanje na hrib iz nakljucnih stanj dokler ne najdes resitve

3.3.2 SIMULIRANO OHLAJANJE

algoritem ki izvira iz metalurgije (ko je jeklo tekoce, so molekule v njem bolj gibljive; ko se ohlaja se strjuje in molekuele se umirjajo)

- generiramo nakliucne sosede trenutnega stania
- ce najdemo boljse stanje ga izberemo
- ce najdemo slabse stanje, ga izberemo z doloceno verjetnostjo

verjetnost izbire neoptimalnega stanja s casom pada (nizanje temperature)

3.3.3 Lokalno iskanje v snopu

Algoritem:

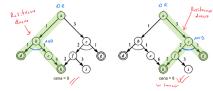
- v spominu hrani k aktualnih stanj namesto enega
- izberi k optimalnih stanj od sosedov aktualnih stanj
- ponavaljaj do ustavitnega pogoja

3.4 Preiskovanje grafov AND/OR, nedeterministicno okolje

Pomagajo resevati probleme z dekompozicijo na manjse probleme Uporabnost:

- princip deli in vladaj
- · iskanje v nedeterministicnih okoljih
- · igre med dvema nasprotnikoma s popolno informacijo (sah, dama)
- · ekspertno resevanje problem

Primer graf dekompozicja v dva manjsa problema skozi g in f Resitveno drevo je resitev AND/OR grafov

3.4.1 AO

- posplositev A* na grafe AND/OR
- popoln in optimalen ⇔ h(n) ne precenjuje dejanske cene do

F(N)... ocena za usmerjanje preiskovanja

H(N)... dinamicna hevristicna ocena

Postopek:

- Razvij najcenejse vozlisce
 - ce list in koncno (oznaci), preveri 3. korak, nadaljuj v 1.
 - ce list in ni koncno (oznaci) vrednost vozlisca = ∞
- Posodobi vse predhodnike
 - v AND starsih, cena starsa = \sum sinov + povezava v
 - v OR starsih, cena starsa = min(sinovi) + povezava v
- 3. Koncaj ko obstaja pot od zacetnega vozlisca, po kateri v AND vozliscih po vseh sinovih prides do cilja, v OR vozliscih v vsaj enem

3.4.2 Preiskovanje v nedeterministicnem okolju:

Nedeterministican akcija - ista akcija lahko obrodi razlicna ciljna stanja

Do resitve ni vec poti temvec drevesa (uporbljamo AND/OR grafe) Vozsilca OR mozne akcije, vozlisca AND vejanja v mozna stanja, ki so rezultat nedeterministicnih akcij

3.5 Preiskovanje brez informacij o stanju

Okolja smo razdelili na transparent (agent lahko zazna popolno informacija) in netransparentna (brez informacije o stanju) Kej ce imamo opravka z netraspranetim okoljem?

- izvajamo preiskovanje prostora verjetnih stanj in ne prostora dejanskih stanj
- izvajamo s postokopom omejevanja moznozsti kandidatnih stanj
- 3.6 IGRANJE IGER

- m globina - b

- 3.6.1 Predstavitev problema
- 3.6.2 ALGORITEM MINIMAX

3.6.3 REZANIE ALFA-BETA

4 PLANIRANIE

plan zaporedje akcij, ki pripelje od zacetnega do koncnega stanja

4.1 PLANIRANIE S SREDSTVI IN CILII (STRIPS)

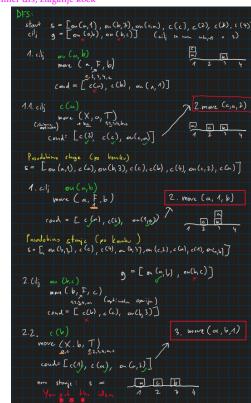
Agentu opisemo svet in postavimo fizikalne omejitve.

Ne zagotovalja optimalne resitve, obravnavamo le en cilj naenkrat (ko ga dosezemo, se lahko ostali izgubijo) = Sussmanova anomalija Akcija move(X, From, To)

- pogoj: cond=[clr(X), on(X,F), clr(T)] → pogoji za izvajanje ak-
- poz. ucinki: adds=[on(X, T), clr(F)] → nova stanja,
- neg. ucinki: dels=[on(X, F), clr(T)] → izbrisana stanja,
- omejitve: constr=[F ≠ T, X≠ F, X≠ T, block(X)] → omejitve akcij (fizikalne omejitve),

- 1. Izberi se neresen cilj iz mnozice CILJEV
- 2. Izberi akcijo, ki izbrani cilj doda v stanje
- 3. Omogoci izbrano akcijo (izpolni pogoje)
- 4. Izvedi akcijo (ki izopolni najvec pogojev)
- 5. Ce obstajajo nereseni cilji ⇒ 1.

Primer dfs. zlaganie kock

4.2 Planiranje z regresiranjem ciljev (STRIPS)

Resitev za sussmanovo anomalijo

Zacnemo v ciljih, regresiramo do zacetka ($G_i \subset S_0$):

- 1. $G_{i+1} = G_i \cup \operatorname{cond}(A) \operatorname{adds}(A)$
- 2. POGOJ: $G_i \cap dels(A) = \emptyset$
- 3. Preveri da ni protislovja (npr. $G_{i+1} = [on(b,c),...,c(c),...]$)

PRIMER:

- \rightarrow zactno_stanje = [on(a,1), on(b,a), c(b), on(c,3), c(c)]
- \rightarrow hocemo da zacetno stanje $\subset G_i$
- 1. $G_0 = [on(a,b), on(b,c)]$
 - on(a,b): $A_0 = move(a, From, b)$
 - From = 1
 - POGOJ: $G_0 \cap dels(A_0) = \emptyset \checkmark$
 - $G_1 = [on(a,b), on(b,c), c(a), c(b), on(a,1)]-[c(1), on(a,b)] \checkmark$
- 2. $G_1 = [on(b,c),c(a),c(b),on(a,1)]$
 - c(a): $A_1 = move(X, a, To)$
 - X = c, To = 2
 - POGOJ: G₁ ∩ dels(A₁) = ∅√
 - $G_2 = [\underline{\text{on}(b,c)},c(a),c(b),\text{on}(a,1),\underline{c(c)},c(2),\text{on}(c,a)]$ -[c(a), $\overline{\text{on}(c,2)}]$ **X**(protislovje)
 - on(b,c): $A_2 = move(b, From, c)$
 - From = 3
 - POGOJ: $G_2 \cap dels(A_2) = \emptyset \checkmark$
 - $G_2 = [on(b,c),c(a),c(b),on(a,1),c(c),c(b),on(b,3)] \checkmark$
- 3. $G_2 = ...$

4.3 RAZPOREJANJE OPRAVIL (PDDL)

Razsirimo lahko notacijo (PDDL):

Akcija1 < **Akcija2**: Akcija1 se mora zgoditi pred Akcijo2

Resources podajo stevila razpolozljivih resursov

DURATION opredejljuje trajanje posamezne akcije

CONSUME:LugNuts(20), USE:WheelStations(1))

CONSUME opredeljuje (trajno) porabo dolocene kolicine resursov USE opredeljuje (zacasno) zasedenost kolicine resursov med

izvajanjem akcije

Metoda kriticne poti

Action (Inspect i, DURATION:10,

USE:Inspectors (1))

- kriticna pot: pot, ki je najdaljsa in doloca dolzino trajanja celotnega plana
- · vsaki akciji priredimo par [ES, LS]
- ES: najbolj zgodnji mozen zacetek (Earliest Start)
 - * ES(start) = 0, $ES(B) = \max_{A \prec B} [ES(A) + Duration(A)]$
- LS: najbolj pozen mozen zacetek (Latest Start)
 - * $LS(Finish) = ES(Finish), LS(A) = \min_{A \prec B} [LS(B) Duration(A)]$
- rezerva(slack)=LS-ES (casovna rezerva)

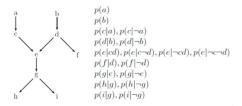
Opravila dolocamo po hevristiki: $minimum slack \rightarrow na$ iteraciji ima prednost akcija ki ima izpolnjene predhodnike in najnizji slack, nato posodobi [ES in LS] za celotni graf in ponovi

5 Sklepanje

5.1 Bayesovske mreze

Baye. mreza = Usmerjen graf, kjer so podane zahtevane verjetnosti:

- Za vozlisca **brez starsev** verjetnosti $P(v_i)$
- Za vozlisca z **starsi** pogojne verjetnosti vseh kombinacij starsev

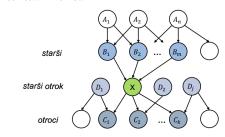

Pravila verjetnostnega sklepanja:

- 1. **Konjunkcija**: $P(X_1 X_2 | C) = P(X_1 | C)P(X_2 | X_1 C)$
- 2. Gotov dogodek: $P(X \mid ... X ...) = 1$
- 3. Nemogoc dogodek: $P(X \mid ... \overline{X}...) = 0$
- 4. Negacija: $P(\overline{X} \mid C) = 1 P(X \mid C)$
- 5. Ce je Y naslednik od X in je Y vsebovan v pogojnem delu: $P(X \mid YC) = P(X \mid C) \cdot \frac{P(Y \mid XC)}{P(Y \mid C)}$
- 6. Ce pogojni del ne vsebuje naslednika od X:
- (a) ce X **nima** starsev: P(X | C) = P(X), P(X) je podan
- (b) ce **ima** X starse S: $P(X | C) = \sum_{S \in P_X} P(X | S)P(S | C)$
- 7. Iz 6b zgoraj: P(i | gc) = P(i | g)

5.2 Ovojnica Markova

Ce so podani **starsi, otroci** in **starsi otrok**, je vozlisce X **neodvisno** od vseh ostalih vozlisc.

5.3 D-LOCEVANJE

Ce sta A in B dve vozlisci v mrezi, sta ti vozlisci **neodvisni** \Leftrightarrow obstaja mnozica vozlisc E, ki d-locuje A in B (P(A|EB) = P(A|E)) Mnozica E d-locuje vozlisci A in B, ce obstaja taksno podano vozlisce X na vsaki poti med A in B, da blokira to pot. Vozlisce X blokira pot na enega od naslednjih nacinov:

Primer d-locevanje vozlisc c in d

$$\begin{split} \mathbf{b} &\in E: \{\{b\}, \{a, b\}, \{b, e\}, \{a, b, e\}\}\\ \mathbf{a} &\in E: \{\{a\}, \{a, b\}, \{a, e\}, \{a, b, e\}\}\\ \mathbf{a} &\in E: \{\{a\}, \{a, b\}, \{a, e\}, \{a, b, e\}\}\\ \mathbf{b} &\in E: \{\{b\}, \{a, b\}, \{b, e\}, \{a, b, e\}\}\\ \mathbf{b} &\in E: \{\{b\}, \{a, b\}, \{b, e\}, \{a, b, e\}\}\\ \mathbf{e} &\in E: \{\{\}, \{a\}, \{b\}, \{a, b\}\}\\ E &= \{\{a\}, \{b\}, \{a, b\}, \{a, b\}, \{a, b\}, \{a, b\}, \{a, b\}, \{a, b, e\}\}\\ E &= \{\{a\}, \{b\}, \{a, b\}, \{a, b\}, \{a, b, e\}\}\\ \end{split}$$